

Skolundervisning och lärare i Lökaröd från början på 1800 talet.

Redan på 1700 talet började man bygga skolor i Skåne. Den första skolan i Skåne byggdes 1727 i Tommarps socken. Den bekostades helt av Kyrkoherde Nils Nyman, Gladsax. De blev väl ofta så attprästerna tog initiativet och påverkade adeln och godsherrarna som hade resurser att bygga. Hans Ramel på Övedskloster startade och byggde 5 skolor.

Från början av 1800 talet fanns ett organiserat skolväsende i Degeberga socken, kan man läsa i sockenstämmoprotokoll. Då var socknen indelad i fjärdingar när det gällde skolgång. Degeberga by omfattade två fjärdingar, Bökestorp och Kyllingaröd en fjärding benämndes västra fjärdingen, och Lökaröd - Norrlia en fjärding benämndes södra fjärdingen. I hela socknen skulle en skolemästare undervisa. I ett sockenstämmoprotokoll från 1830 läses följande.

SKOLUNDERVISNING OCH LÄRARE I NORRA LÖKARÖD.

På begäran utav Lökaröds Byamän företogs i laga ordning sockenstämma den 5 te December 1830 angående nödvändigheten av att särskilt hava en Skolemästare för så kallade södra fjärdingen, till vilken sockenstämma vore kallade så väl Åboare som husmän.

Degeberga by jemte västra fjärdingen förklarade sig nöjda med att ensamt hava en Skolemästare och detta så mycke hellre som de tydligen insågo att detta vore en ovedersäglig nytta för deras barn, helst som dessa under för lång bortovaro av Skolemästaren, glömdes lätteligen vad de under den korta undervisningstiden lärt. och då nuvarande Skolemästaren Löfgren tillkännagav, att hans hela lön motsvarande fem tunnor säds värde, hälften råg och hälften korn, så åtog sig innevararna uti Degeberga och västra fjärdingen att hålla Skolemästaren skadelös för det han lämnade södra fjärdingen, så att han även hädanefter skulle uppbära värdet av fem tunnor säd. Denna lön skulle fördelas enligt närlagda förteckning. Skolemästaren däremot åläggas att hålla skola fem månader uti Degeberga by, samt trenne månader uti västra fjärdingen eller tillsammans åtta månader om Öret. och förbjudas att begära eller uppbära några läsepenningar

Protokoll hållet vid allmän sockenstämma i Degeberga den 23 jan. 1860.

Sedan församlingen genom laga tid skedd pålysning sammanträtt till sockenstämma § 2. Vad södra fjärdingens småskola vidkom, så Åboarna inom densamma fjärdingen ej kunde åsammas en tjenlig plats till hus och hage till skolan, beslöto att med mantalslängden och det åsatta hemmantalet till grund skrida till röstning mellan den sk. rötterslyckan och den Anders Jönsson i Norrlia ägda sk. kotäppet N:6 Lökaröd till kyrkvägen norr om bäcken, vilken röstning utföll så att Anders Jönssons plats segrade, sk. kotäppet N:6 Lökaröd. Där skolan ska byggas i sk. kotäppet, och till jord hage innalles 12 kappeland av Anders Jönssons hemman mot en kontant summa av femtio R. Riksm. att betalas då jorden blev utmätt och byggnadsarbetet påbörjat. Till utmälnde av jorden på de utsedda platserna utsågos. Åboarna Nils Håkansson N: 26 Degeberga Isak Andersson N: 5 N. Lökaröd och Jöns Håkansson i Ebbaröd, & den dag församlingens kyrkoherde efter kongörelse från predikstolen utsätter. Husets bredd 12 alnar längd 21 alnar i ytte-kant. Höjden 4 alnar foten 1 aln på lägsta stället. Ritning o kostnadsförslag uppgöres av skolstyrelsen.

Sedermera överklagades beslutet, då flera ansågo att deras namn vore förfälskade. Kommissarie Olsson yrkade att nytt val skulle hållas på grund av det kiv som uppstått inom församlingen.